

EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2023/1905**2023 m. gegužės 10 d.****su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūros (ENISA) 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį**

EUROPOS PARLAMENTAS,

- atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūros (ENISA) 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0115/2023),
- A. kadangi, remiantis ENISA (toliau – Agentūra) pajamų ir išlaidų suvestine ⁽¹⁾, jos galutinis 2021 finansinių metų biudžetas buvo 23 473 060 EUR (įskaitant 640 000 EUR dydžio Graikijos valdžios institucijų įnašą biurų pastato nuomai), t. y. 8,26 % didesnis, palyginti su 2020 m.; kadangi Agentūros biudžetą sudaro daugiausia iš Sąjungos biudžeto gaunamos lėšos;
- B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Agentūros 2021 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad Audito Rūmai gavo pagrįstą patikinimą, jog Agentūros metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. pažymi, kad 2021 finansiniais metais vykdant biudžeto stebėseną biudžeto įvykdymo lygis buvo 99,51 % einamųjų metų įsipareigojimų asignavimų, t. y. 2,16 % didesnis, palyginti su 2020 m.; be to, pažymi, kad einamųjų metų mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 77,40 % (nepasiektas suplanuotas 85 % tikslas), t. y. 8,77 % didesnis, palyginti su 2020 m.;

Veikla

2. pažymi, kad Agentūra naudoja pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, kad įvertintų savo veiklą ir pasiektus rezultatus atsižvelgiant į darbo programos tikslus, pvz., pridėtinę vertę Sąjungos institucijoms, įstaigoms, organams ir agentūroms bei valstybėms narėms teikiant paramą politikos formavimui ir įgyvendinimui ir gebėjimą prisidėti prie Sąjungos kibernetinio atsparumo laiku teikiant veiksmingą informaciją ir žinias; palankiai vertina tai, kad pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai buvo įvykdyti, ir tai, kad Agentūra atkreipė dėmesį į priemones, kuriomis galima padidinti Agentūros darbo veiksmingumą ir efektyvumą; tačiau rekomenduoja Agentūrai atsižvelgti į rodiklius, kurie dar nepasiekti arba kuriuos pasiekti atsilieka;
3. pažymi, kad Agentūra, bendradarbiaudama su Sąjungos kompiuterinių incidentų tyrimo tarnyba ir ES agentūrų tinklu, nagrinėjo galimybę teikiant bendras paslaugas padėti įgyvendinti būsimą Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir agentūroms skirtą Kibernetinio saugumo reglamentą; ragina Agentūrą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie visus pokyčius šioje srityje;

Personalo politika

4. pažymi, kad 2021 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 90,79 %, t. y. į 76 laikinųjų darbuotojų etatus, patvirtintus pagal Sąjungos biudžetą (palyginti su 2020 m. patvirtintais 69 etatais), buvo įdarbinti 69 laikinieji darbuotojai; pažymi, kad, be to, 2021 m. Agentūroje dirbo 27 sutartininkai ir 10 deleguotųjų nacionalinių ekspertų;

(1) OL C 141, 2022 3 29, p. 84.

5. pakartoja savo susirūpinimą, kad tarp Agentūros vyresniosios vadovybės atstovų neužtikrinta lyčių pusiausvyra, t. y. dirba penki vyrai (71 %) ir dvi moterys (29 %); susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad Agentūros valdančiojoje taryboje neužtikrinta lyčių pusiausvyra: 24 jos nariai iš 28 narių (86 %) yra vyrai; taip pat atkreipia dėmesį į bendrą Agentūros darbuotojų sudėtį lyčių lygybės požiūriu: iš 106 darbuotojų 57 darbuotojai yra vyrai (54 %); ragina Agentūrą ir valstybes nares, teikiant kandidatus į vyresniosios vadovybės ar valdančiosios tarybos narius arba skiriant juos, laikytis lyčių pusiausvyros užtikrinimo principo; prašo Agentūros informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie konkrečias priemones, kuriomis siekiama pagerinti lyčių pusiausvyrą;
6. pažymi, kad Agentūra vykdo asmens orumo apsaugos ir priekabiavimo prevencijos politiką, įskaitant specialų intraneto puslapį, specialius metinius mokymus bei konfidencialius patarėjus, ir kad Agentūra yra parengusi susitarimo memorandumą, pagal kurį konfidencialiais patarėjais dalijamasi su Europos profesinio mokymo plėtros centru (*Cedefop*);
7. pažymi, kad Agentūra labai priklauso nuo savo paslaugų teikimo pasitelkiant laikinuosius darbuotojus, kurie padėjo susidoroti su kasdiene administracine našta, atsižvelgiant į tai, kad po reorganizacijos ir pasirengimo persikelti į naują pastatą, kai finansų ir viešųjų pirkimų užduotis vykdančiai darbuotojų grupei teko papildoma našta, taip pat reikėjo didesnės paramos; be to, džiaugdamsis pažymi, kad persvarsčius Agentūros įdarbinimo politiką sumažėjo laikinųjų darbuotojų skaičius; be to, remdamasis Audito Rūmų ataskaita pažymi, kad darbuotojų skaičius 2021 m. padidėjo dėl to, kad Agentūra sėkmingai užpildė kelias ilgą laiką buvusias laisvas darbo vietas; supranta, kad kibernetinio saugumo ir informacinių ir ryšių technologijų sektoriai yra labai konkurencingi ieškant kvalifikuotų ir atsivadusių darbuotojų;
8. primena, kad svarbu plėtoti ilgalaikę žmoniškųjų išteklių politiką dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, orientavimo visą gyvenimą ir konkrečių mokymo galimybių karjeros raidos srityje, lyčių pusiausvyros visais darbuotojų lygmenimis, nuotolinio darbo, teisės atsijungti, geografinės pusiausvyros stiprinimo siekiant užtikrinti tinkamą atstovavimą visoms valstybėms narėms ir neigaliųjų įdarbinimo bei integracijos, taip pat užtikrinti, kad su jais būtų elgiamasi vienodai ir kad jų galimybės būtų plačiai skatinamos; primena Agentūrai, kad reikia toliau plėtoti tokią darbuotojų politiką ir darbo kultūrą, kad būtų galima veiksmingiau reaguoti į grįžtamąją informaciją, gautą atliekant darbuotojų apklausas;

Viešieji pirkimai

9. pažymi, kad 2021 m. Agentūra iš viso užbaigė 58 viešųjų pirkimų procedūras, įskaitant dvi kartu su *Cedefop* vykdytas procedūras;
10. atsižvelgdamas į Audito Rūmų ataskaitą su susirūpinimu pažymi, kad Agentūra sistemingai sudaro mažos vertės sutartis be leidimus suteikiančio pareigūno patvirtinto ir pasirašyto atitinkamo sprendimo dėl sutarties skyrimo, o tai neatitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 I priedo 30.3–30.4 punktų⁽⁷⁾; pažymi, kad Agentūra atsakė, jog ji jau ėmėsi būtinų veiksmų šiai problemai spręsti; ragina Agentūrą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie visus pokyčius šioje srityje;
11. remdamasis Audito Rūmų ataskaita pažymi, kad, siekdama nuspręsti, ar tam tikrą paslaugą perduoti išorės paslaugų teikėjui, ar teikti ją savo viduje, Agentūra parengė ir naudoja sąnaudų ir naudos analizės metodiką, ir kad ši metodika turi struktūros trūkumų, kurie gali turėti įtakos sprendimų priėmimo proceso objektyvumui ir dėl kurių Agentūrai kyla finansinė rizika; atkreipia dėmesį į Agentūros atsakymą, jog ji jau ėmėsi būtinų veiksmų šiai problemai spręsti; ragina Agentūrą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie visus pokyčius šioje srityje;
12. remdamasis Audito Rūmų ataskaita pažymi, kad dviejose viešųjų pirkimų procedūrose Agentūra kaip sutarties skyrimo kriterijų naudojo įmonės techninį pajėgumą, kuris aiškiai susijęs su konkurso dalyvio, o ne pasiūlymo vertinimu, ir kad toks atrankos ir sutarties skyrimo kriterijų sutapimas mažina teisinį tikrumą, kenkia Agentūros reputacijai ir kelia teisinę riziką; atkreipia dėmesį į Agentūros atsakymą, jog ji jau ėmėsi būtinų veiksmų šiai problemai spręsti; ragina Agentūrą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie visus pokyčius šioje srityje;

⁽⁷⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

13. primena, kad vykdant visas viešųjų pirkimų procedūras yra svarbu užtikrinti sąžiningą konkurso dalyvių konkurenciją ir pirkti prekes bei paslaugas už geriausią kainą, laikantis skaidrumo, proporcingumo, vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų; prašo įdiegti Komisijos parengtas informacinių technologijų (IT) priemones, skirtas e. viešiesiems pirkimams; ragina iš naujo paaiškinti viešųjų pirkimų gairėse nustatytas procedūras ir šablonus; susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą dėl to, kad viešųjų pirkimų trūkumai didėja ir jie yra didžiausias neteisėtai išmokėtų sumų šaltinis daugumoje agentūrų;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

14. atkreipia dėmesį į priemones, kurias šiuo metu taiko Agentūra, ir pastangas, kurias ji deda siekdama užtikrinti skaidrumą, užkirsti kelią interesų konfliktams ir juos valdyti, ir pažymi, kad jos interneto svetainėje skelbiami Valdanciosios tarybos narių gyvenimo aprašymai ir jų išpareigojimų bei interesų deklaracijos;
15. remdamasis Audito Rūmų ataskaita pažymi, kad 2019–2021 m. Agentūra įvertino tris galimų interesų konfliktų atvejus, susijusius su vyresniuoju darbuotoju, pradėjusiu dirbti naują darbą kitur, ir kad vienu Audito Rūmų išnarinėtu atveju Agentūra nesikonsultavo su jungtiniu komitetu, taip pažeisdama Tarnybos nuostatų 16 straipsnį; atkreipia dėmesį į Agentūros atsakymą, kad siekdama laikytis taikytinų teisės aktų, Agentūra oficialiai sudarys jungtinį komitetą; ragina Agentūrą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie visus pokyčius šioje srityje;
16. primygtinai pabrėžia, kad reikia nustatyti sistemingesnes skaidrumo, nesuderinamumo, interesų konfliktų, neteisėtos lobistinės veiklos ir „sukamųjų durų“ reiškinio klausimams skirtas taisykles; ragina Agentūrą stiprinti savo vidaus kontrolės mechanizmus ir, be kita ko, sukurti vidaus kovos su korupcija mechanizmą;

Vidaus kontrolė

17. atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. Vidaus audito tarnybos (IAS) žmogiškųjų išteklių valdymo ir etikos ataskaitoje paskelbtos trys labai svarbios ir keturios svarbios rekomendacijos; pažymi, kad, nors VAT įgyvendino keturias rekomendacijas, trys svarbios rekomendacijos 2021 m. pabaigoje buvo įgyvendinamos ir per nustatytą laikotarpį nebuvo visiškai įgyvendintos; ragina Agentūrą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie visus pokyčius šioje srityje;
18. pažymi, kad 2021 m. VAT atliko strateginio planavimo programavimo ir veiklos rezultatų valdymo auditą ir 2022 m. balandžio mėn. paskelbė galutinę audito ataskaitą su trimis svarbiomis rekomendacijomis; ragina Agentūrą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie visus pokyčius šioje srityje;
19. pažymi, kad 2021 m. Agentūra priėmė jautrių funkcijų politiką, ji įsigaliojo 2022 m. gegužės mėn.;
20. pažymi, kad 2021 m. vidaus kontrolės vertinimas rodo, jog vidaus kontrolės priemonės suteikia pakankamą patikinimą, kad Agentūros politika, procesai, užduotys ir elgesys kartu sudaro palankesnes sąlygas jos veiksmingam ir efektyviam veikimui, padeda užtikrinti vidaus ir išorės ataskaitų teikimo kokybę ir padeda garantuoti, kad būtų laikomasi jos reglamentų, ir kad vis dėlto reikia patobulinti tam tikrus principus, įskaitant Agentūros vidaus kontrolės sistemos rodiklių tobulinimą, įmonės rizikos valdymo sistemos sukūrimą, IT valdymo ir susijusios politikos bei procedūrinės sistemos peržiūrą, Agentūros įdarbinimo politikos peržiūrą, taip pat Agentūros veiklos tęstinumo plano atnaujinimą; ragina Agentūrą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie visus pokyčius šioje srityje;
21. pažymi, kad 2021 m. buvo atnaujinta ir priimta Agentūros interesų konfliktų politika ir kovos su sukčiavimu strategija;

22. primena, jog svarbu stiprinti valdymo ir kontrolės sistemas, kad būtų užtikrintas tinkamas Agentūros veikimas; primygtinai reikalauja įdiegti veiksmingas valdymo ir kontrolės sistemas, kad būtų išvengta tokių galimų problemų kaip interesų konfliktai, netaikomos *ex ante* ir (arba) *ex post* kontrolės priemonės, netinkamas biudžetinių ir teisinių išpareigojimų valdymas ir išimčių registre neužregistruoti probleminiai atvejai;

Skaitmeninimas ir žalioji pertvarka

23. atkreipia dėmesį į Agentūrai pavestas užduotis, susijusias su Kibernetinio saugumo aktu, kuriuo siekiama skatinti aukštą bendrą kibernetinio saugumo lygį visoje Sąjungoje, be kita ko, aktyviai padedant valstybėms narėms ir Sąjungos institucijoms, įstaigoms, organams ir agentūroms didinti kibernetinį saugumą; be to, atkreipia dėmesį į Agentūros paramą rengiant naujus politikos dokumentus, pvz., dėl tinklų ir informacinių sistemų saugumo, skaitmeninės veiklos atsparumo, elektroninės atpažinties, tapatumo nustatymo ir patikimumo užtikrinimo paslaugų, Europos elektroninių ryšių kodeksą, dokumentus dėl 5G, skaitmeninių piniginių, dirbtinio intelekto ir tinklo kodeksą kibernetinio saugumo klausimais; palankiai vertina tai, kad Agentūra būtų atsakinga už vertinimą, ar produktas kelia reikšmingą kibernetinio saugumo riziką pagal siūlomą Kibernetinio atsparumo aktą; pabrėžia, kad reikia užtikrinti tinkamą darbuotojų skaičių, atsižvelgiant į padidėjusias Agentūros užduotis;
24. pažymi, kad Agentūra įgyvendina kibernetinio saugumo politiką ir kad ji visų pirma taiko pakopinės apsaugos metodą; be to, pažymi, kad 2021 m. Agentūra pradėjo savo IT politikos ir procedūrinės sistemos, be kita ko, savo informacijos saugumo politikos, peržiūrą; be to, pažymi, kad visiems darbuotojams kasmet rengiami mokymai apie duomenų apsaugą ir informuotumo apie kibernetinį saugumą kursai;
25. primena, kad svarbu didinti Agentūros skaitmeninimą ne tik vidaus operacijų ir valdymo tikslais, bet ir siekiant paspartinti procedūrų skaitmeninimą; pabrėžia, jog Agentūra turi ir toliau aktyviai veikti šioje srityje, kad būtų išvengta skaitmeninio atotrūkio tarp agentūrų; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad reikia imtis visų būtinų saugumo priemonių, kad būtų išvengta bet kokio pavojaus internete tvarkomos informacijos saugumo srityje;
26. pažymi, kad Agentūra kuria aplinkosaugos vadybos sistemą, kuri turėtų padėti gauti ES aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos registraciją; be to, pažymi, kad Graikijos valdžios institucijos Agentūros vardu sudarė būstinės pastato Atėnuose nuomos sutartį, kuri visapusiškai galioja nuo 2021 m. liepos 1 d., ir kad tai suteiks Agentūrai galimybę nustatyti platesnį žaliųjų priemonių, kurios turi būti įgyvendintos, rinkinį;

Veiklos tęstinumas COVID-19 krizės metu

27. pažymi, kad nuo COVID-19 pandemijos pradžios ir 2021 m. Agentūra nustatė ir išlaikė nuolatinės nuotolinio darbo galimybes, kartu išlaikydama ir didindama darbuotojų motyvaciją, veiksmingumą ir vystymąsi; ypač džiaugdamaisi pažymi, kad pandemijos metu į tam skirtą funkciją e. pašto dėžutę visiems darbuotojams kasdien buvo siunčiama naujausia informacija išsamiai nurodant atvejų skaičius ir naujausius pokyčius pasaulyje, kad darbuotojai būtų supažindinami su naujausiais pokyčiais; ragina Agentūrą praktiškai pritaikyti įgytą patirtį, susijusią su nuotolinio ir hibridinio darbo metodais, siekiant geriau organizuoti posėdžius ir užduotis, kurias ateityje būtų galima veiksmingiau atlikti nuotoliniu būdu nei fiziškai;

Kitos pastabos

28. pažymi, kad 2021 m. lapkričio mėn. Agentūra priėmė savo tarptautinę strategiją ir kad tai sudarė galimybes Agentūrai bendradarbiauti su tam tikru skaičiumi trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų, visų pirma siekiant sudaryti bendradarbiavimo susitarimus su Ukraina, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacija;
29. ragina Agentūrą toliau plėtoti sąveiką (pvz., žmogiškųjų išteklių, pastatų valdymo, IT paslaugų ir saugumo srityse) ir stiprinti bendradarbiavimą, keitimąsi gerąja patirtimi ir diskusijas abipusio intereso srityse su kitomis Sąjungos agentūromis, siekiant padidinti veiksmingumą;

30. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, patekiamos jo 2023 m. gegužės 10 d. rezoliucijoje ^(?) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.
-

^(?) Priimti tekstai, P9_TA(2023)0190.